

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A büntető novelláról.

Ír: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

IV.

Most szólok röviden a fiatalok büntetéséről.

— Miért már? — kérdezi az őrző — holott világosan ki van téve az 1908. évi 20001. I. M. sz. a. kiadott s a büntető novella életbe lépéséről intézkedő rendeletben, hogy a Bn. második fejezetében foglalt rendelkezések az 1910 évi január elsején lépnek hatályba. Pedig ebben a második fejezetben foglaltatnak a fiatalokra vonatkozó rendelkezések.

Igaza van! csak hogy a f. évi augusztus 17-ik napján jelent meg egy másik rendelet is 1908. évi 20003. I. M. sz. a. a fiatalok terheltek bűnügyeinek ellátása tárgyában s ez nem vár ám tovább, hanem a jövő, vagyis 1909. évi január első napján életbe lép és mintegy előkészíti a fiatalok terheltekre vonatkozó törvényes átmenetet. És ez a rendelet részben a nyomozásra s így önökre is különösebben tartozik.

Legyenek azért csak türelemmel. El lehet tenni ezt a lapot jövőre, de ezt a legközelebbi január elsején életbe lépő rendeletet már előbb ismerni kell; ez pedig külön alig volna megérthető. Hiszen maga ez a rendelet azon kezdi: «addig is, míg a büntető törvénykönyvnek és a büntető perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló 1908: XXXVI. törvényeknek a fiatalokra vonatkozó második fejezete hatályba léptethető lesz: a következők rendeltetnek». Innen is nyilvánvaló az összefüggés.

A Büntető novella, vagyis az 1908: XXXVI. t.-cz. második fejezete tehát — mely 1910 január elsején lép életbe — a fiatalokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Nem czélom a törvény híradata, hanem annak csak ismertetése, különben nem titkolhatnám el azt az aggodalmat, mely a gyakorlati élet embereiben mindannyiszor feltámad, a hányszor oly rohamosan enyhíteni látja a bűnösök büntetését. Így maradjunk csak az ismertetésnél.

Jól tudják, hogy eddig a Btkv. 12., 83., 84., 85. és 86. §-ai foglalkoztak különösebben a fiatalok büntetésével: a Btkv. 42. §-a elrendelte a 20 éven aluliakra a magánelzárást, vagy javítóintézetben elhelyezést; a 83. §.

kimondta, hogy a 12 évet meg nem haladott gyermek bűnvád alá nem vonható; a 84. § szerint a 16. évét még be nem töltött gyermek ha bűnösségének felismerésére szükséges belátással nem birt, büntetés alá nem vehető, de javító intézetre ítéltethetik; a 85. §. a 16. évét meg be nem töltött gyermek büntetésének nemét és tartamát határozta meg; végül a 86. §. kimondta, hogy az ilyenek büntetésük egész tartama alatt a többi foglyoktól elkülönítendőek.

Most a Btkvnek ez az öt szakasza hatályon kívül fog helyezettetni s helyébe lép a Bn. 15—31. §-a, tehát tizenhat szakasz teszi még enyhébbé az enyhe intézkedéseket, de egyszersmind határozottabbá is.

A 12-ik évet be nem töltött gyermek ellen ezután sem emelhető vád, nem indítható büntető eljárás. De ha ilyen gyermek büntetést vagy vétséget követett el: a hatóság, mely elé kerül, őt megfenyítés végett a házi fegyelemre jogosított egyénnek (szülő, gyám) vagy az iskolai hatóságnak adhatja át. És ha a gyermek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy zül-
lésnek indult: a hatóság a gyámhatóságot ertesíti s esetleg a gyermeket a legközelebbi állami gyermekmenhelybe szállítja (15. §.).

Itt tehát majd az lesz a csendőr teendője, hogy a büntetlen vagy vétségen ért gyermeket átadja az annak elbírálására illetékes hatóságnak, még akkor is, ha az nyilvánvalólag be nem töltötte a 12-ik évét, mert ilyen esetben is részesülhet a gyermek házi vagy iskolai fegyelmi büntetésben.

A 12-ik évet betöltött gyermekek ezután kor tekintetében már nem a 16. hanem a 18-ik évét még be nem töltött gyermekekkel jönnek egy tekintet alá, vagyis a kedvezményes korhatárt felemelte a Bn. két évvel. (Ehhez hasonló megállapítás foglaltatik már a mezőgazdasági cselédekről szóló 1907. évi törvényben is, a hol ki van mondva, hogy a gazdának házi fegyelmi joga van a 18-ik évét még be nem töltött cselédje felett.)

Ha a 12-ik évét már meghaladott, de a 18-ik évét még be nem töltött gyermeknek a büntetőséghez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettsége nem volt meg: büntetőjogi felelősségre nem vonható, de a bíróság elrendelheti az ilyenek házi felügyelet alatt tartását, vagy intézkedhetik az iránt, hogy házi vagy iskolai fenytést kapjon (16. §.).

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tiszoról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azon ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. mint **Reményi** legújabb képes árajegyzékét nem olvasta, mely legyen és bementve küldeti **Budapestről, Király-u. 58.** Kéző kultúrgetés díjazásul. Kivétel a világ minden részébe egyben és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árajegyzék kerendő.

Az ilyenek tehát szintén átadandók a bíróságnak.

Ha pedig a 12—18. év között levő fiataloknak a büntethetőséghez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettsége megvolt: a büntetése egészen újszerű dolog lesz és pedig: dorgálás, próbára bocsátás, javítónevelés, fogház vagy államfogház (17. §.). Kibégás esetében csak az a különbség, hogy a fogház helyett elzárás állapítatik meg, a melynek leghosszabb tartama két hónap s hogy a kbtvk. 62. §-ának esetében (csavargás) sem dorgálás, sem próbára bocsátás nem alkalmazható (33. §.).

Pénzbüntetés pedig sem mint fő, sem mint mellék-büntetés nem alkalmazható. Ugyazintén hivatalvesztés és politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése sem (17. §.).

Tehát a 12—18. év közöttiek többé büntönél egyáltalában nem lesznek büntethetők, habár gyilkolnak, vagy rabolnak is, mert minden büntett reájok nézve vétséggé minősül (18. §.).

Eddig öt évi börtönt is ki lehetett szabni a 16 éven aluliakra is és a 16 évet meghaladottaknál csak az volt a különbség, hogy a Btkv. 87. §-a értelmében azt, a ki életének huszadik évét még nem haladta túl: halálra, vagy életfogytig tartó fogházra ítélni nem lehetett, egyéb tekintetben azonban a büntetés mértékének megállapításánál vette figyelembe a bíró a fiatalabb kort.

Ha már felemlítettem a szabadságvesztés-büntetést, itt említem meg azt is, hogy a 12—18 év között levők büntetésének kiszabására az életkor tesz némi különbséget. Nevezetesen olyan gyermek ellen, a ki a cselekmény elkövetésekor életének 15-ik évét még be nem töltötte, fogházbüntetés csak a leg súlyosabb esetben állapítható meg.

Es figyeljenek csak ide! Tudják ugy-e, hogy a Btkv. 23. és 25. §-a értelmében az államfogház és közönséges fogház legkisebb tartama egy nap. A Bn. az államfogház tekintetében meghagyta az egy napot, de a közönséges fogházra azt mondja ki, hogy ennek legkisebb tartama a 12—18. év közöttiekre 15 nap, vagyis pl. ha egy időben ítéljük el az apát és annak 12—18 év között levő fiát fogházbüntetésre a mindkettővel szemben a fogházbüntetés legkisebb mértékére akarunk leszállani: akkor az apát egy napi, a fiát 15 napi fogházra ítéljük (26. §.). Ez pedig azért van így, mert a fiataloknál a fogházbüntetésnek is javítás a célja s e cél a rövidebb ideig tartó fogházzal nem közelíthető meg.

A mi a fogházbüntetés leghosszabb tartamát illeti, az a 12—18. év közöttiekre öt év s csak azon esetben terjedhet 10 évig, ha a büncselekményre a törvény halál vagy »fogházbüntetés« állapít meg. Az államfogház leghosszabb tartama pedig két év (26. §.). Tehát a különbség itt az, hogy a fogházbüntetés leghosszabb tartama a Btkv. 25. §-a szerint öt év: itt pedig 10 év s az államfogház leghosszabb tartama a Btkv. 23. §-a szerint 15 év: itt pedig két év.

Tudják-e, hogy mért tettem macskaköröm közé az

előbb azt, hogy »fogházbüntetés«? Azért, hogy nézzék meg a Bn. hitelen kiványát: vajjon csakugyan egyszerűen »fogházbüntetés« van e abban, mint az élettem fekvő könyvekben? Mert ha így van, az kétségtelenül sajtóhiba. Hiszen a Btkv-ben van olyan büncselekmény, melynek legnagyobb büntetése három évig terjedhető fogház (476. §.), ugyanott a fogházbüntetésnek legnagyobb része öt évig terjed, a 85. §. szerint még az öttől tíz évig terjedhető fogházzal vagy államfogházzal büntetendő esetekben is a fiataloknál legfeljebb két évig terjedhető börtönt, vagy államfogházat állapított meg: már most el se lehet képzelni, hogy ez a Bn., melyben mintegy tizszázra kapott az ényheség, megengedné azt, hogy minden fogházzal büntetendő esetben tíz évi fogházzal fel lehessen menni a büntetéssel, éppen úgy, mint a halállal büntetendő esetekben. Ez akkor sokszorosa szigorubb lenne az előbbi törvénynek.

Nem lehet tehát ezt a sajtóhibát másként magyarázni, mint hogy a Bn. 26. §. negyedik bekezdésének ez a kitétele: »cselekményére a törvény halál- vagy fogházbüntetést állapít meg«, kimaradt a »fogház« elől »életfogytig tartó« jelző, vagyis hogy a helyes szövegnek így kell lenni: »halál vagy életfogytig tartó fogházbüntetést állapít meg.« A határozott ideig tartó fogházzal büntetendő esetekben azonban a büntetés csak öt évig terjedhető fogház lehet. (A miniszteri javaslásban a leg súlyosabb (halállal vagy életfogytig tartó fogházzal büntetendő) esetekre is csak öt évi fogház volt a legnagyobb büntetés, de az igazságügyi bizottság emelte fel ezt 10 évre.)

(Vége köv.)

A dánosi rablóiilkosság.

Irtá: Máthé Miklós őrmester.

(Vége.)

Fogarasy Gyula őrmester ugyanis ebben az időben szolgálatban állott, emiatt, bár a hírlapok útján már az egész országban elterjedt a borzasztó mérszárlás híre, ő nem értesült még az esetről. Mégis a mint Teglás községbe érve megtudta, hogy a községi kocsmában egy cigánykaraván mulatozás közben összeverekedett, oda sietett s a cigányokat, mint a közbiztonságra veszélyes egyéneket igazolásra vonta. Ezek azt állították, hogy igazoló okmányaik a falu végén hagyott kocsijukon vannak, tehát oda indult velök. Menetközben Fogarasy ez. őrmester észrevette, hogy az egyik cigány egy vászon darabba göngyölt csomagot adott át Surányi Julem (Kolompár Zelfi) cigányasszonynak, mire megállította a karavánt, hogy megmotozza őket.

Kolompár Zelfi látva, hogy az őrmester észrevette a csomag átvételét, nyavalyatörést szinlelve, a földre esett és kínos jajgatások között vergődni kezdett úgy, hogy a járőr meglepetésében azt se tudta, hogyan segítsen rajta. E kedvező pillanatot a karaván négy férfitagja felhasználta s a hány annyifelé szétfutott. Fogarasy ez. őrmester Sári László esendőt a vergődő cigányasszony és társai őrzetére hagyva, az egyik menekültöt Kolompár Balog Totát, polgári egyének segítségével üldözőbe

A legjobb órák,

legszilidabb ókszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

XIII. Alfonso spanyol király királynék oldalán bevonul Budapestre.

A spanyol királyi pár Budapesten.

vette, de hosszas bajsza után sem bírta elfogni, mert ez futás közben vissza-visszafordult és forgópisztolyból több lövést tett üldözőire, mi által azokat megfélemlítvén, sikerült őket távol tartani magától és a kukoriczába elmenekülhetett.

Fogarasy ez. őrmester a sikertelen üldözés után járőr-társához tért vissza, hol még mindig a földön hánykolódva találta Kolompár Zelfit.

Tapasztalatból azonban tudta, hogy ez csak szimulálja a betegséget, minélfogva egy veder vízzel leöntötte, mire a cigányasszony csakugyan magához is tért. Fogarasy ekkor megmotozta őket, de sem Kolompár Zelfinél, sem a többi ottlevő cigányasszonynál nem talált semmit. De nem volt észre az asszonyok mellett maradt Sári csendőr se semmi olyast hogy valahova elrejtették volna a keresett csomagot. Fogarasy ez. őrmester különösnek találta a helyzetet, mert tisztán emlékezett a látottakra. Ennélfogva gyanussá vált előtte a dolog, a szuronya begyével turkálva a homokos talajt, körögni kezdte a szorító csak ott elrejtethetett csomagot.

Eljárása nem is volt hiábavaló, mert ott, a hol a cigányasszony feküdt, körülölel egy arasznyi mélységben meg is találta a csomagot, a melyet Kolompár Zelfi a nyavalyatörés szünetében közben, míg asszonytársai a segítség ürügye alatt körülvették, oly ügyesen rejtett el, hogy azt Sári csendőr észre se vette. A csomagból egy 17 korona 10 fillért tartalmazó pénzárca, egy darab hatlövetű forgópisztoly megtöltve, egy darab ezüst tula óra láncszal, egy pár kékköves arany fülbevaló, egy darab zsebtükör és egy gyergyatartódarab került elő.

Fogarasy ez. őrmester eme tárgyak láttára egy nagyobb szabású bűncselekmény elkövetésére következtelt, minélfogva a cigányasszonyokat összehíltette és Sári csendőr őrzetere bízta, ő maga pedig előfogatra ült s újból az elmenekült Balog Tuta üldözésére indult, a kít, hosszas bajsza után, Ujfehértó határában el is fogott; de már ekkor a forgópisztoly nem volt nála. Az elfogott Kolompár Balog Tutával Tégláson hagyott társához tért vissza.

Társai ekkorára a kecskemétiől kapott hírlaphól megtudta a dánosi rablógyilkosságot, s miután abban az elrabolt tárgyak is közölve voltak, jelentést tett erről őraparancsnokának. A cigányasszonynál talált tárgyakat alapos vizsgálat alá véve, megállapították, hogy ezek az onnan elrabolt holmikhól valók, s ebből alaposan következtették, hogy Balog Tuta és társai abban a rablógyilkosságban résztvehettek. Megállapították továbbá, hogy az elmenekült három cigányfőúr: Lakatos János (Sztójka Párnó), Lakatos Lajos (Dolár), Lakatos János (Sztójka Kuna) voltak.

Lakatos Balog Tutát és az asszonyokat a járőr elfogottak nyilvánítván, Dunasra kísérte. Itt aztán kétségtelenül beigazolták, hogy a bűnjelök a rablógyilkosságból származnak s hogy az elfogottak a rablógyilkosságban részben mint tettesek, részben pedig mint bűnrészesek résztvettek. Annál bizonyosabb lett ez a dolog, mert a tizenhárom éves Lakatos Kóza (Lina), a vonaton való utazás alatt, Fogarasy ez. őrmester előtt beismerte, hogy Balog Tuta és az elmenekült három társa résztvett a rablógyilkosságban, az asszonyok és pedig Kolompár Bujor (Lakatos Lina), Kolompár Zelfi (Surányi Julecs), Lakatos Julecs a rablott holmik elrejtésében működtek közre, míg Német Vrana (Trokár Marcsa) szintén résztvett a rablógyilkosságban.

A nyomozás legnagyobb része tehát ezzel be volt

fejezve és számos bűnjel is bizonyítva, mire Navratil járásőrmeister az elfogottakat, számszerint tizenötöt, július 28-án át is adta a pestvidéki kir. ügyészségnek a bűnjelökkel együtt.

Pár hét múlva ezután Dezső A. ez. őrsvezető és Gurzó Pánil csendőr egy, a hevesmegyei Maklár községben történt betöréses lopás ügyben nyomozva, annak tetteséül cigányokat fogtak el, kiknek egyikében Pál Péter egri járásőrmeister, ki a Surányi család minden tagját ismerte, a dánosi rablógyilkosságban résztvett Lakatos Jánost (Sztójka Párnót) ismerte fel, mire azt a pestvidéki kir. ügyészséghez be is szállította. Ennek az újjnyoma volt az, a mit dr. Gábor Béla rendőrfogalmazó a beküldött borosüvegekben a dactyloskopia segítségével megállapított. Ugyanezen időtájtban a nyiregyházi rendőrség Lakatos Lajos Dolárt fogta el, és szintén a pestvidéki kir. ügyészséghez beszállította.

Lakatos János (Sztójka Kuna) azonban még szabadon volt, és bírányzott a Szarvas István kocsmárostól elrabolt pénz nagy része is. Pelle Imre ez. őrmester ügyeisége folytán azonban úgy ez a cigány, mint a pénz egyrésze is nemsokára előkerült.

Pelle Imre ez. őrmesternek ugyanis, már a cigányok egyrészének a kecskeméti határban való elfogatása és megmotozásakor feltűnt, hogy az állítólag elrabolt és a néhai Szarvas István fia által 1000 K-ra tehető pénzösszegeből az elfogottaknál mit sem talált meg. De ekkor még azt hitte, hogy a pénzt a másfelé elmenekült cigányok vitték magokkal. Mult évi augusztus hóban azonban, régi bizalmas besugójától: Kolompár Máriától megtudta, hogy az ehhez tartásba adott Lakatos Murza és Lakatos Pista tíz éves cigánygyerekeknek tudomása van róla, hogy szülei és társai, a rablott pénzből egy nagyobb összeget a kecskeméti határbeli Szentkirályi pusztán hol rejtettek el. Azt is megtudta későbbben, hogy Kolompár Farkas Mária már járt is a gyerekekkel a Szentkirály pusztán a pénzt keresni, de Sz. J. ottani csősz észrevevén őket, rajtuk ütött és elzavarta őket onnan.

Mult évi szeptember havában tehát folytatólagos nyomozásra indult Pelle ez. őrmester s az akkor már Virágperegen és Fülöpszálláson magánosoknál elhelyezve volt két cigánygyereket magához vette és a Szentkirály pusztára ment velök, hol a Tiszaug felé vezető országutat szegélyező fák egyikén megtalálták azt a bevágást, a mellyel Surányi Lizi a fát megjelölte s a melynek tövébe ő és Lakatos Mari a pénzt elásták.

Pelle ez. őrmester, két polgári bizalmi egyén jelenlétében a fa tövében ásatni kezdett a cigánygyerekekkel s csakhamar előterült egy csomó rongyba burkolt több kisebb nagyobb csomag, a melyekben egy darab 100 koronás, öt darab 20 koronás bankjegy és mintegy 31 K 37 f ezüst korona, nikkol- és rézpénz, összesen 231 K 37 f pénzüsszeg volt elrejtve. Ezeket magához véve, a gyerekekkel együtt a pestvidéki kir. törvényszéki vizsgáló bírósághoz mont és a talált pénzt a gyerekek jelenlétében, jegyzőkönyv mellett átadta.

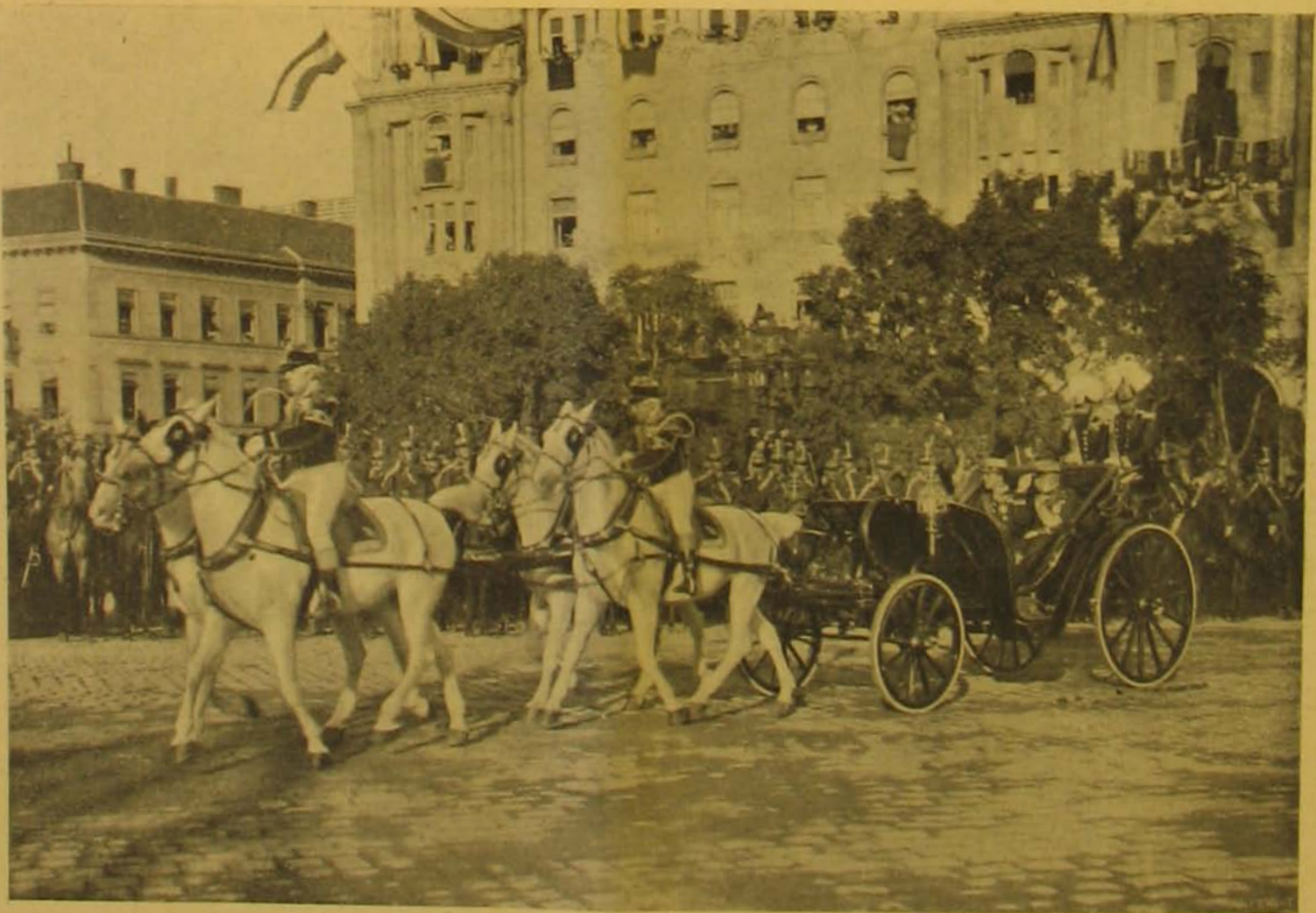
Pelle ez. őrmester ezután, a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság szeptember 8-án kelt 1414. sz. számú parancsa folytán, újból nyomozni indult, hogy a Fogarasy ez. őrmester elől elmenekült Lakatos János (Sztójka Párnó), Lakatos Lajos (Dolár) és Lakatos János (Sztójka Kuna) kóbor cigányokat, kiket személyesen ismert s a líkről azt is tudta, hogy Balassagyarmat felé kóborolnak, felkeresse és elfogja.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkesebb migráns és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.
Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kisponten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postal szállítás.

A spanyol király a magyar királyllyal.

A spanyol királyi pár Budapesten.

Előbb azonban a lipótvári fegyházba ment s ott több tanu kikérdezése mellett még bizonyosabban megállapította, hogy az a zsebkendő, melyet a gyóni rablás színhelye közelében találtak, tényleg a Lakatos János Kunáé volt s hogy azt a lipótvári fegyházban látnék emlékére készítették és adták egymásnak a zsebkendőbe bevarrott nevek tulajdonosai.

Majd Egerezalókra ment s ott több, ugyanezek az elfogott özigányok által már előbb elzálogosított és később eredeti ékazer és egyéb tárgyakat kobozott el kárselelőktől és magánosoktól.

Ezek befejezése után az egerezalóki hucsun megjelent özigányoktól megtudta, hogy Lakatos János Kuna egy Makula János nevű özigány karavánjához csatlakozott és Kassa felé menekült el. Megtudta azt is, hogy Lakatos János Fáró és Lakatos Lajos Dolár, mint fentebb is említettem elfogattak. Enneköfogva Pelle ez. őrmester Kassa irányában folytatta tovább a nyomozást s mindenütt a helyesen kipuhított nyomokon haladva, szeptember hó 19-én Telkibányán utólérté Makula karavánját és őjfel meglepte. A meglepés azonban hiába való volt, mert Lakatos János Kuna nem volt bent a sátorban, hanem a távolabb legelősző lovaknál feküdt, s a mint a özigányok kutyája a járőr közeledését észrevette, ugatni kezdett, miáltal a sátorbeliek figyelmesen lévén a csendőrökre, Lakatos Angyél odakiáltott Kunának, a Pelle ez. őrmester által is értett özigánynyelven, hogy meneküljön, mert a csendőrök itt vannak.

Pelle ez. őrmester tehát nem is zaklatta tovább a özigányokat, hanem meghagyta őket abban a hitben, hogy ő az nyolcan Telkibányára helyezett őreparancsnok és Kuna felől mitnem kérdezve, ott hagyta a karavánt és bement Telkibányára s ott meghált. Másnap délelőtt aztán a kassai csendőrkerületi parancsnokaáglól táviratilag segílyt kért, mely mintegy 12 főnyi legénységöt rendelkezősere is becsátott, a kiket a szomszéd községben csoportosított. Ő maga pedig még aznap délután, nehogy a karavánt elriaszassa, kocsira ült és a karaván közelében elhaladó utvonalon — a karavánra ügyet se vetve — eltávozott Telkibányáról a szomszédközségbe s az ottlevő segílyjárőröket őjfel magához vonván, a karavánt körülkerítette. Kuna azonban ekkor sem volt ott. De Pelle ez. őrmesternek a körülkerítés közben, egy lovat őráb páztorlítottól sikerült megtudnia, hogy Kuna D. A. telkibányai lakosnál rejtőzik; az eredménytelen körülkerítés után tehát két próbacsendőrrel bemont a községbe és óvatosan megközelítette a megnevezett egyén lakását. A két próbacsendőrt a ház ajtajához állította, ő maga pedig az ablakon bekopogtatót és D. A.-t keresve, az ajtó kinyitását kérte.

A kopogtatásra egy kis lány szólott ki, hogy D. A. elment a vásárra, a neje pedig az este elment valahová, de nem tudja hova. Észaltt észrevette Pelle ez. őrmester, hogy a lakóházzal egy fedél alá épített istálló ajtaja hucsun kinyilt. Ez az ajtó az ablakhoz közel lévén, Pelle ez. őrmester a nélkül, hogy csak egyet is szólott volna, hirtelen és észrevétlenül az istálló-ajtóhoz siklott s mire a belől álló alak, a ki nem volt más, mint a távollévő D. A. feléje, az ajtót becsaphatta volna, lábfejét az ajtó és külsőhöz közé téve, vállával benyomta az ajtót, s oda kiáltván a próbacsendőröket, a meggyújtott gyertya fényénél feltalálták Lakatos János Kunát és egy, a szomszékonyi járőrőlől 1906. évben megszökött s rablőgyilkossággal terhelt Horvát Dzsóz nevű özigányt, kik az asztalnyynal együtt feküdték ott.

Élfogták és megbilincsozták mind a kettőt, s míg az

utóbbit az illetékes hatósághoz kísérlette be, Kunát felkérte a pestvidéki kir. ügyészséghez és átadta.

Ezzel befejeződött ennek az országos bíró bűncsatnak a végző nyomozása is. S bátran és minden kérdés nélkül állíthatjuk, hogy az a harminez főnyi legénység, a mely ama nyomozásban az első nyolcz nap alatt s ugyanakkor az elfogott özigányok őrzésében részvett, s különösen pedig Pelle ez. őrmester emberfölötti fáradságos munkát végzett.

Fáradságuknak azonban már odig is megvan az erkölcsi jutalma az elért szép eredményben s ezenfelül a pestvidéki kir. bírótoló törvényesék mint esküdtbíróság ugilis elnökönek; Rónay Kamil ítélőtáblai bírónak az őgy főtárgyalásán mondott és a csendőri tanukak, a özigányokkal való bánásmódra vonatkozólag zaklató védőügyvédekhez intézett ama szavainban: „Figyelmeztetem a védő urakat, hogy nem engedhetek meg semmi olyan kérdést, a mely a csendőröknek a özigányokkal való bánásmódja ellen irányul. Ezek a csendőr állaztek emberfölötti munkát végeztek a dános szörnyű gyilkosságy tetteseknek kézrekerítése körül; ők nyomozták ki a borzalmas bűncselekmény részleteit, s mikor nyolcz napi munka után itt megjelentek, valószággal ki voltak éhezve, le voltak rongyolódva; én láttam őket. Ezeknek a csendőröknek rendkívüli érdemük van ennek az ügynek kiderítésében!”

Lélekemelő nyilatkozat s a nyomozó csendőrség érdemeinek kiváló elismerése és méltatása ez. Különösen, hogy egy polgári ítélkező bíró részéről jött, s a nyomozó csendőrlegénységre, annyi sok támadás és meg-huzesztatása után, a mikben a nyomozás alatt részváltak: bizony jó és megnyugtató hatással is volt.

Hisszük és reméljük, hogy ama kiváló érdemnek elismerése és méltatása snját felsőbbbőségünk részéről sem fog elmaradni.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy alapos helyszíni szemle eredménye.

Irta: M.

Ha Kain meg nem ölte volna Ábelt, akkor ma önkre nem volna szükség! Ezt felelte nekem egy alkalommal, még külszolgálatban való alkalmaztatásom idején, egy teológus, akizhez, egy társaságban lévén, azt a kérdést intéztem, hogy hol volt és melyik volt az az idegen nemzet, amely közé a gyilkossá lett Kain elbujdosott.

Nyilvánvaló, hogy a felelet semmiképpen nem volt a kérdésnek megfelelő. De hát különbet nem is kívánhattam, mert a felelet alapjául vehető ezen vallási dolgok rejtelseibe csak inkább lelki szemekkel lehet belepillantani, de pozitív igazságot balóte kifizékesni alig lehet.

Ha azonban az idézett feleletet analizáljuk, rájövünk, hogy az emberi rossz szenvedélynek ama, már az első emberpár gyermekei között való kitorése, habár a gyilkosságot és különösen a testvérgyilkosságot mindig szigorúan is büntették, mégis annyira átöröklődött az emberiségbe, hogy azt az ősidőkben alkalmazott szörnyű kínzással való halálbüntetés mellett sem lehetett kiirtani, sőt csökkenteni sem.

S ez utóvégre nem is csoda. Mert ahol a szenvedélyek okozta elvakultság tulhaladja az egyéni akaratot; ahol a jó és nemes ezélért küzdő lelkizérést elfojtja a gonosz indulat; ott már nem az isteni lélekkel felruházott ember, hanem az állatias őszton hatása alatt mindenáron rombolni vágyó és emberi méltóságtól teljesen megfedekezett vérszomjas bestia működik.

Hogy milyen okok készítetik az embert a gyilkolásra, azt

Esa királyné Mária Annunciata főhercegnővel.

Ferenc Lőrdfnád trónörökös a Spanyol király, bovonulása.

A spanyol királyi pár Budapesten.

meghatározni és felsorolni nagyon bajos volna. Hiszen nagyon sokszor jelentéktelen semmi is az, ami az egyéni gyilkosság mögött bosszúra ingerli és készteti. De bizonyos, hogy a zsák-mányolás, a más tulajdonának elkaparítása, a vagyon és pénz utáni vágy ösztönzi az embert leginkább arra, hogy ama céljainak elérhetése végett, még a gyilkosságtól sem riad vissza. És sokszor olyan ember is, aki jó anyagi viszonyok között a polgártársai előtt tisztelősen, becsüléssel él és élhetne tovább is, ama ördögi indulat hatására elűt, mindenről megfeledkezve, hátra veszenedik, abban a reményben, hogy ama hárszobában derül ki.

Az 1906. évi december 17-én az újbirtáni községi előjáróság arról értesítette a pusztavacsi őrsparancsnokságot, hogy a községhez tartozó Pelsőhonnál pusztán, 15-én este, ismeretlen teltén az ablakon keresztül, nagyoréttal töltött vadászfegyverből rálért a szobájában még lámpavilág mellett fekvő K. J.-ra és nejére. És a lövés csak azért nem okozott halálos sérülést, mert a teltén, bár a körülményekből következtetve alapos helyi ismerettel rendelkezett, nem volt képes az ablakból derékszögben levő ágyon fekvő házastársakra a lövést úgy irányítani, hogy azoknak fejét vagy természetesen testrészeit eltalálhatta volna. De így is súlyos testi sérülést okozott.

Pelle Imre ez. őrmester, pusztavacsi őrsparancsnok az értesítés vétele után azonnal a helyszínére ment egy próbaközdőrel, 8 bár a sérültektől értesült, hogy előtte már egy csandörjáróról és az említett községi előjáróság is járt ott és helyszíni szemlét tartottak, mégis két hitelt érdemlő bizalmi egyén közbejöttel mellett alapos helyszíni szemlét tartott. Nem talált más, csak az ablak mellett levő butordaruk mögött egy darab újságpapírt, melynek előégett részéből következtetve arra a feltevésekre jutott, hogy az csak a fővadászhoz használt fojtás darabja lehet. Ezt, miután vértettek azt mondták, hogy nekik olyan újságjuk nincs és nem is volt, mint hűnjelt magához vette. Az újságdarab, egyik fővadászi napilapnak a gyilkosság előtt 2-3 héttel, egy szerdai napon megjelent számának elszakított része volt, amit abból következtetett, hogy el nem gyűlt az élen a szarva az önmagára része épületben maradt. És az a vályog falból áthúta kiszélt, valamint a sérültekből orvosiilag eltávolított ép sérüléseinek képezték az egyetűli nyomot, amelyen a nyomozást némi reménytel megindíhatta.

A sérülteket is alaposan kikérdezte ugyan, de ezek a teltén kitérése a legcsekélyebb felvilágosítást sem nyújtottak. Jómódú családtalan földművesek voltak, haragosok, mint általában, soha azelőtt, sem akkor nem volt senki, testvéreikkel is, kik szintén jómódú földművesek voltak, a legjobb egyetértésben éltek.

Bőve az eset annyira rejtélyesnek látszott, hogy a leggyökeresebb nyomozásunk is gonidol okozott volna.

Pelle őrmester azonban nem riadt vissza az eléje tornyosuló nehézségektől, hanem folyamatosan tette a nyomozást. Kérdésekkel, pulatott a környékbeli tanúk lakóinál, de csak annyit tudott meg, hogy a sértett egyik fővadász, ki előzőleg községi bíróságon volt, bár nagyon gazdag, de igen kapzsi ember. Ebből csak annyit lehetett következtetni, hogy hátra a családának fővadász vagyonára áhítozva annak melőlbbi örökösölésére végett kísérthette meg a gyilkossági merényletet. 8 bár vagyoni állapota, hirtetlen előléte és előbbeni közhívatlanul való léte nagyon is meglepettette az arulított feltételek valószínűségét. Pelle őrmester mégis elhatározta, hogy azért is gyanúsított házára és kikérdezi őt.

A kora délutáni órákban, ágyon hovarószva találta a gyanúsított K. P. feldőrnádi lakost. Már előbből is lemaradték egymást s így, tekintve még hogy az a sértett K. J.-nek testvére volt, nem volt feltűnő a járás mozgásában a családtag elűt sem. K. P. mindezek dacára meglepődöttnek látszott, és fél nem kelt az ágyból, csak úgy fektébből kínálta meg a járót.

Pelle őrmester helyet foglalta csakhamar az asztal terébe a beszélgetést és kérdésekkel kezdett az ezzel összefüggésben álló gyanúokról, miközben feltűnt neki, hogy az ablakban és a fővadász székében ugyanolyan újságdarabok feküdtek, amelyből a talált fojtásdarab való volt. Beszél-

közben, csakugy közömbösen fel is vette és forgatta is, nézegette, hol egyiket, hol másikat s úgy tudta palástolni meglepötését, mikor egyik példányban ráismert arra, a mellyből a fojtásnak használt rész hiányzott. Legalább azt látszott bizonyítani a szakítás után visszamaradt darab szöveg, hogy az a fojtáson talált szöveg szövegnek a folytatásán.

De még mindig nem szölt semmit a felfedezéséről, hanem tovább kérdésekkelölt a midőn megtagadta, hogy K. P.-nek egy kétóvni vadászfegyve is van s hogy sajátkezűleg szokta ahhoz a töltényeket készíteni, gyumuja mindig erősebb és erősebb lelt s végre is felszölitotta az illetőt, hogy jöjjön vele a közölgézházához, hogy ott az esettel összefüggésben levő agyánémi részletre kikérdezhesse.

Mintha a kigyó csipje volna meg K. P.-t, úgy ugrott ki az ágyából s mérgeten kijelentette, hogy a közölgézházához nem megy. Az őrmester figyelmeztette ugyan, hogy most még csak szépen kéri, s ha akar kocsin is jöhet, ne csoradjon feltűnést; az ő érdeke is megköveteli, hogy a dolog tisztázódjék; és kijelentette neki, hogy ha így nem engedelmkedik, elfogja, meghilincselleti és úgy kivéri el. Mind nem használt semmit, mert K. P. kijelentette, hogy a közölgézházához az ítemek sem megy. És mielőtt az őrmester megakadályozhatta volna, kilépett a szobából és szöközódások közben eselése után kiabált, hogy jöjjenek és segítsenek neki a járó megtagadásában.

K. P. magas, erős ember volt, eseléseit is mind erős embeerek, és ki vasvillával, ki más ütőszöközettel közelodott a gazda után az udvarra kijött járór felé, úgy, hogy a helyzett kezdett veszedelmesnek válni. Pelle őrmester azonban nem ijedt meg, hanem elfogottak nyilvánítván a gazdát, járótársának meglugyja, hogy szegesse neki a szuronyát és ha megmaradul, szarja korosztul; maga pedig lövére készített fegyverrel a családtag felé fordult és kijelentette, hogy aki közelodtke merészel jönni, lelövi. Ezek a fenyegetéseket megrottenve visszafordultak. Ekkor az őrmester K. P.-t meghilincselte s a már említott újságdarabot, a vadászfegyvert és a talált kösz töltényeket két bizalmi egyén jelenlétében magához véve, gyalog a közölgézházához kísérte.

A közölgézházánál a jogyzót, a bírót és még három eskütelt a tanácssterembe; belávtán, felkérte őket, hogy csak maradjanak mind ott és legyenek jelen K. P. kikérdezésénél. Ezután csupán azt a kérdést intézte a gyilkosság kísérletének vádja ellen folyton tiltakozó gyanúsítotthoz, hogy az az újságdarab, melyet őle elköszött és a bizalmi egyének előtt felmutatott, az övé volt-e? Mikor a gyanúsított erre igennel felelt, az őrmester kijelentette előtte, hogy a teltét ő követte el, nem más; és, ha akarja beismerheti, ha akarja, tagadhatja.

Éz tagadott is mindent.

De mikor Pelle őrmester elővette a helyszínen talált fojtásdarabot és az elköszött újságdarabhoz hasonlítván, azt a jelen volt bizalmi egyének egyhangúlagából szakítottuk nyilvánították; mikor továbbá a községi jegyző is ezzel állott elő, hogy nála is van egy a helyszínen talált fojtásdarab, és azt Pelle őrmester felszölitására előhozván, a már jelölt újságdarabhoz illesztés útján kiderült, hogy ez annak a még hiányzó részét képezi; mikor végül, a kösz töltényekből kikértelt és a Pelle őrmester által megadul hozott sérültekből megállapított, hogy azok egy és ugyanazon fajta sérültek; az erős, robusztus alak, a bizalmi egyének szöbrnyakódásának hullatára, megtört, meglántorodott a az őrmester felszölitására, hogy jöjjön és tekintse meg a hűnjelöket (s nyilvánkazzék, bocsánatot kért hogy engedjék magához térni. Belélt egy nyugodtan, míg annyira magához tárt, hogy kérdéseket lehetett hozzá intézni, mikor is előbb tisztviselő (úr) előtt, az őrdőly által félrevezöletnek vallván magát, beismerte a gyilkossági kísérletet és előnta, hogy ezt azért követte el, hogy családtalan fővadász vagyonát melőlbbi örökösölésére.

Pelle őrmester ezután a hűnjelöket összecsoomagolva, megfolytolt jelentés kíséretében az illetékes kőr, ügyészséghez feltörjuztatta, a teltét pedig bár súlyos bűnöslekmény terhelt, tekintettel töredelmes beismerésére és vagyoni állapotára, szabadon bocsátotta. A kir. ügyészség ugyan elfogatta és vizagálati fogásgha helyezötte később, de a vádlatának, a

A spanyol királyt pár Budapesten. — A spanyol királyi pár Budapest utcáin, a bevomlás utáni nap.

vizsgálóbíró ugyan ilyen végzése ellenére is, szabadlábra helyezte az illetőt és úgy ítélkezett aztán felette a törvényszék.

Pelle őrnagynak a büntetőben való eljárásából is kitétnék, hogy egy alapos helyszíni szemle és megfelelő értelmiséggel vezetett nyomozás és okosra következtetés mindig maghozza a várt eredményt, még a legbonyolultabb bűnösben is.

KÉPEINKHEZ.

A spanyol királyt pár Budapesten.

Gyönyörűségei ünnepeink számhálya volt az elmúlt napokban a mi szép magyar fővárosunk. Ő Felsége a magyar király két uralkodó látogatását is fogadta magyar székvárosában. Napokon át ragyogó lobogó díszben állott az egész főváros. Előbb az orosz királyiá proklamált bolgár fejedelem tett látogatást királyunknál. Ezt követte azután nagy ünnepek keretében a spanyol királyi pár fogadtatása, melyről néhány részletet mutatunk be a heti képeinken olvasóinknak.

H I R E K.

Verekedő bucsimok. Október hó 4-én a komárom-megyei Baj községben megtartott bucsim verokedés keletkezett. A verokedés megállítására eszéljából közbelépett Mozsolics Bándor szolgálathoz álló esendőr ezimzetos őrsvezetőt Lapszki Pál eszélősi illetőségű hányamunkára megtámadta és annak fegyverét, lefegyverezési szándék-

kal megragadta. Mozsolics esendőr a fegyverét támadójától visszarántotta s azt azuronynyal mellbe szurva, életveszélyesen megsebesítette. Lapszkit ápolás végett a tatabányai kórházba szállították. A verokedők feljelentettek.

Ellenszegülés. Szilágyi Miklós ez. őrsvezető és Lukács Szilárd esendőrből állott mezezonkai őrsbeli járőr október 9-ikén esteli 9 órakor portyásán közben a heves-megyei Nagybátony község utcáján Sulyok József és Pöröncz testvereket kiabálva találta s őket esendes magatartásra utasította. A két Sulyok a járőr ismételt felszólítására sem akart a lármával felugyni, mire a járőr, személyazonosságuk megállapítása eszéljából, a községházán való elővezetésüket, majd pedig, mint hogy a járőr ebbeli felhívásának sem engedelmeskodtak, elfogásukat jelentette ki. Erre a két Sulyok a járőrnek ugrott és József a Lukács esendőr, Pöröncz pedig a Szilágyi őrsvezető kézz helyzetben tartott fegyverét ragadta meg s azt oly erővel fogták, hogy tőlük a járőr azt kiszabadítani a legnagyobb erő kifejtése mellett sem bírta. Lukács esendőr a szorult helyzetet felismerve, fegyverét a vele szemben álló és tőle a fegyvert elvenni igyekvő Sulyok Józsefre sötötte s azt lágyékon löve, életveszélyesen megsebesítette.

Zendülés. A Wolfner budapesti fuhereskedő cég a hontmegyei Börzsöny község batáránban október 7-ikén iparvágányokat fektetett le, s mit a község lakossága földjolken keresztül nem akart megengedni. A munkálatok akadálytalan folytatásán eszéljából a vámos-

mikolai fészolgabíró felhívására a vámosmikolai őreről Bráth őrmester, Fülöp és Princz csendőrök hől állott segélyjárór lett a helyszíni vezényelve, a melynek oltalma alatt a munkálatokat tovább folytatták. Dél-előtt 11 órakor mintegy 40 főből álló tömeg a munkálatok helyszínén kapákkal, kaszákkal és rudakkal felfegyverkezve jelent meg és a járőr figyelmeztetése dacára, annak hangoztatásával, hogy ők az ipari vasut építése következtében fuvarkeresetüktől megfosztatnak, a további munkálat abbahagyását követelték. A járőr ismételt figyelmeztetése után a mindinkább fenyegető magatartást tanúsító tömeg közül Schneider György, Menyés András és Lohoczky György bözsaönyi lakosok kiváltak és a járőr élén állott Bráth őrmestert megröbánva, annak szuronyos fegyverét megragadták és azt elvenni iparkodtak, miközben Menyés György egy karóval a támadókkal dulakodó őrmester fejére akart vágni, de az ütés az őrmester fegyverét érte. Ebben a pillanatban Fülöp csendőr az őrmester támadói ellen két lövést intézett, a minek következtében Menyés András és Lohoczky György nyomban meghaltak, Menyés György pedig súlyosan megsérült, míg az őrmester szuronyát megragadó Schneider György annak rángatása következtében kezén szintén súlyosan megsebesült. A tömeg a fegyverhasználat után szétrebbent és a helyszínről elmenekült. A rend helyreállítása és a munkálatok zavartalan folytatása céljából 10 csendőr összpontosított. A vizsgálatot a helyszínén Varga százados vezette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mikor még nem fűtöttünk szénnel. Alig hiszi el a mai ember, hogy a kőszénnek a mindennapi életben való használata nálunk alig 50 esztendőse. Érdekes bizonyoság erre a Vasárnapi Ujságnak 1854. évi márczius hó 5-én megjelent I. évf. első számában közölt cikk, mely így szól: „Hazánknak több vidékén oly drága kezd lenni a fa, hogy a tüzelő többé kerül, mint az élelmiszerek. Pesten jelenleg egy öl fa alkalmas felvágatással együtt nem kevesebb, mint tizenhat pengő forintba kerül. És ez így van minden helyen, hol nagy a fogyasztás. E drágaságból, — úgy mondják, — igen alkalmasan kiségit a kőszén. Két mázsa legjobb kőszén ára 1 (rt 20) krajczár pengőben és ez éppen annyi ideig tart, mint fél öl fa. Tebát olcsóbb mindennemű tüzelőszernél, még a szalmánál és a tőzegnél is. hozzájárulván az, hogy a szalmának nagy hely kell, a kőszén pedig sok elfér egy szegletben. Pesten most már igen sok úri háznál ezzel kezdenek fűteni. Gaupán arra kell ügyelni, hogy tüzelés előtt a szén be legyen úzálva, így elveszti kellemetlen szagát az égéskor. Többen, a kik ezt használják, csak azon sajnálkoznak, hogy miért nem használták már azelőtt is. Angliában azt tartják, hogy a kőszénbányák hevesebbek az aranybányáknál. Nem-sokára mi is át fogjuk látni ezen mondás igazságát.”

Az első nagy város. A rendelkezésünkre álló adatok kétségtelenül azt mutatják, hogy Babilon volt az első nagy város a világon. Ezer évvel Krisztus születése

előtt már kétezer lakosa volt; azután évről-évre rohamosan gyarapodott. A város szabályos négyszögű területen épült, mely négyszög mindegyik oldalát negyvenöt kilométer hosszú erős kőfal határolta. Egyik faltól a másikig ötven egyenes, szép széles utca szelte át a várost. A házak nem voltak egymással összeépítve, mint most, hanem minden ház külön, tágas területen állott. Belső területe ennek a történelmi városnak hatvanszázöt négyzetkilométer volt. A jelenlegi viszonyokhoz mérten nyolcz millió lakos könnyen elférhetett volna ezen az óriási területen. Babilonnak tebát, a mikor fejlődése tetőpontját érte, mérsékelt számítás szerint legalább is egy millió lakosa lehetett. Peking városának 1697-ben két millió lakosa volt; de hiteles adatok szerint három századdal azelőtt kétszer annyi. Hétsszáz évvel Krisztus születése előtt már egy millió ember lakott Pekingben. Az európai városok közül az első században Róma városa volt a legnagyobb, a melynek akkor egy millió volt a lakossága. Ennyi lakosa Londonnak csak 1801-ben lett. Páris 1851-ben érte el az egy millió lakost és azóta csak másfél millió emberrel szaporodott.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek. Szolgálattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és pontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozatásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kerdézősködéseknek eleje vésessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

K. M. pr. csendőr. 1. Általános nőszülésről nincs szó, anynyi azonban tény, hogy jó minősültséggel birt altisztek, esetleg csendőrök, kik azelőtt legfeljebb két évvel a csendőrségből kiléptek és megnősültek — ha a házasságuk a feltételeknek szintén megfelel — korlátolt számban visszavételnek. 2. Tudunkkal szabad.

L. B. 1—2. Igen. 3. Az őrsfőző.

S. J. csendőr. Sebktözö csomag pótlása a szakaszparancsnokságtól kérendő.

S. J. A békésmegyei Orosháza községnek 21.385 lakosa van.

H. G. Kérjen ingyen mutatóványaszámot az Országos Pályázati Közlöny szerkesztőségétől Budapest, Jászai-körút 38. sz.

Öreg zsandár. Kérjen döntést a szárnyparancsnokságtól.

Tudni vágyó. Jelenleg még nem, de legközelebb már e tőren is tüdős változás várható.

Sz. V. csendőr. Az ált. szolg. határozványok XVI. fejezet 20. pont utolsó bekezdése világosan intézkedik. A bélyeget lapunk javára bevételstük.

N. A. csendőr. Lapunk majdnem minden egyes számában megírjuk, hogy a határrendőrséghez való felvételre, a tanfolyamok kezdetére, a hallgatók számára stb. vonatkozó pályázati hirdetmény annak idején lapunkban is közzé lesz téve. A míg az még nem jelenik, addig ott felvétel nem is lesz, felesleges tehát a sok kerdézősködés.

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummiáruk- és a betegápoláshoz szük-
séges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronahírosag-utca 17.

N. J. ő. 1. Szolgálati ügy. 2. Forgalomban levő pénzek megsemmisítése büntetendő cselekményt nem képez. 3. Nem.

Érdeklődő. 1. Jelentkezések az őrsön, az őrsirodában fogantatandók 2. nem.

Érdeklődő Szolnok. 1. Érvényben van. 2. A Mosonyi-utcai rendőrlaktanyában; bármikor. 3. N. A. csendőrnek adott válaszuk Önnek is szól. 4. Hivatalos helyiségében, minden pénteken délelőtt; óra a napilapokban közöltetik.

L. A. őrmester. Szolgálati uton a kerületi parancsnoknál.

B. J. csendőr. 1. Váltópénz; a nikkel- és rézpénz. 2. Érték szerint minősülő lopás.

T. L. őrsvezető. Kunossy, Szilágyi és Társa cégnél Budapest, IV. ker. Semmelweis-utca 14. sz.

M. B. őrsvezető. 1. A pályafelügyelői állás nincs még középiskolához kötve, természetesen azonban, hogy a képzetten pályázónak több kilátása van a kinevezésre, mint egy olyanak, a ki csak elemi iskolákkal rendelkezik. 2. Oda próbaszolgálatra menni nem lehet. 3. A tömegátalány fele számítottatik fel oly próbaszolgálatoknál, a mikor az illető intézeti egyenruhával láttatik el, pl. fegyházőrmesteri próbaszolgálatoknál. 4. Négy középiskolai osztályról szóló bizonyítvány alapján álltattatik ki a hivatalnoki igazolvány. próbaszolgálatra szükség nincs. 5. Felvehető, illetve kinevezhető, de erre törvényes igénye nincs (1903—20—907. sz. honv. min. rendelet). 6. A kérvény szolgálati uton terjesztendő elő; a kérvényre egy darab egy koronás, a mellékletekre 30—30 filléres okmánybélyeg szükséges.

J. X. őrsvezető. Helyesen értelmezi az 1879. évi XXXI. tcz. 118. §-át, amennyiben 20 koronán alóli erdei kártételt a községi előjáróság hatáskörébe tartozik.

Sz. F. A pénzügyőri vigyázói állásokra vonatkozó pályázatokat nem teszszük közzé, mert ezeknek az állásoknak a javadalmazása gyöngébb a csendőrinél s így feltesszük, hogy csendőr amúgy sem pályáznék rá, ha azonban mégis érdeklődik utauok, úgy forduljon a „Pénzügyőrségi szaklap” szerkesztőségéhez, Budapest, I. Vár. Országház utca 14. sz. II. em. 9. alá.

Ipolyvölgy. Olvassa el lapunk f. évi 36. számában K. J. őrmesternek adott üzenetünket.

M. J. Kérdését nem értjük.

Torontáli. Csak a befizetett összeg illeti meg.

Sz. J. őrmester. Kérdezze meg a szárnyszámvivőt; mert azelőtt nagyon sok cég szállította ezeket a cikkeket.

Sz. M. őrsvezető. Igényjogosultsági igazolványra; a többi okmányokat a szárnyparancsnokság hivatalból csatolja. Iskolai bizonyítvány — ha van — szintén csatolandó.

A. D. Nyilvános táncmulatságok alatt oly tánczestélyek értendők, a melyek hatósági engedéllyel, nyilvános helyen belépti díj befizetése mellett vagy a nélkül tartatnak meg.

D. 1. Az utazási pótdíj is csak 1 korona. (Ill. szab. 22. §. 2. pont.) 2. Hogy annak mi az oka, azt mi sem tudjuk. Azt hisszük, hogy évi 2180 korona nyugdíjba beszámlító javadalmazásával csak meg lehet elégedve. 3. A melyik napon betölti a 24. szolgálati évét, azon napon igénye van az I. oszt. katonai szolgálati jelre.

M. Öreg zsandár. 1. Olvassa el lapunk f. évi 34. számában „Soknak” adott üzenetünket; 2. nem; 3. reméljük a legjobbat.

P. L. es. ez. őrsvezető. Az Általános Ismeretek Tára című mű a kerületi parancsnokságtól kérendő; ára 5 korona.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Záróra be nem tartása.

Az, a ki az engedély mellett tartott lénczmulatságot az engedélyezett időben be nem szünteti, egyedül a kblk. 74. §-ába ütköző záróra be nem tartása miatt büntelhető.

(A m. kir. belügyminiszter 1907. évi 7379. számú határozata.)

Kártérítés a gulyában megborjazott telén borjának elbullásáért.

Azon körülményért, hogy a mások felügyelete alatt álló telén a gulyában megborjazván, a borju megfulladt, a gonolozók állatkínzásért vagy más kihágásért felelősségre nem vonható. Ily esetben csak kártérítésnek lehet helye.

(A m. kir. belügyminiszter 1907. évi 5565. számú határozata.)

Zugiskola-fentartók büntetése.

A zugiskola-fentartói vagy azok tanítói kihágás miatt csak az esetben büntelhetők, ha ez iránt a törvényhatóságuk kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelettel intézkedik.

(A m. kir. belügyminiszter 1908. évi 322. számú határozata.)

Kártételen talált idegen csirke lelövése.

A ki ültelvényes kertjében szomszédjának kártételő csirkejél flóbertpuskával lelölte, az 1870. évi XL. tcz. 115. §-ába ütköző kihágás miatt nem büntethető.

(A m. kir. belügyminiszter 1908. évi 1245. számú határozata.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Vezénylés.

A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak 1908. évi szeptember 14-én 9004/eln. számú rendeletével **Mészáros János** százados, temesvári szárnyparancsnok tartósan a honvédelmi miniszterium 16-ik osztályába vezényeltetett.

Előléptettek:

1908. október hó 1-ével:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában: **Tóka János, Hammer Károly és Cseke Ferencz** ez. őrsvezetők, őrsvezetőkké.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész. **GVÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Bankó Sándor és Filip Vazul esendörök, esendörök ez. örsvezetők.

Katonai szolgálati jel.

A füzii III. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látottak:

Caikszentimrei *Csato* Ferencz V. számu esendörkerü-
letbeli őrnagy, kerületi parancsnok helyettes, 1908
sept. 26-an.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látottak:

A m. kir. VI. sz. esendörkerület állományában:

Bayer József törzsörmeister, 1908 okt. 10-en.

A m. kir. VIII. sz. esendörkerület állományában:

Péter Lajos járásörmeister, 1908 okt. 1-en.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látottak:

A m. kir. I. sz. esendörkerület állományában:

Székely János ez. őrmester, 1908 okt. 1-en.

A m. kir. V. sz. esendörkerület állományában:

Buga József örsvezető, 1908 szept. 16-an.

A m. kir. VI. sz. esendörkerület állományában:

Schranz Pál ez. őrmester 1908 okt. 5-en, *Pougritz*
Pál örsvezető 1908 okt. 27-en, *Szilágyi* Károly ez. örs-
vezető 1908 okt. 5-en, *Ricz* János ez. örsvezető, 1908
okt. 6-an, *Pap* József I. örsvezető 1908 okt. 6-an, *Tar-*
csai Nándor örsvezető 1908 okt. 6-an, *Nagy* Lajos III.
ez. örsvezető 1908 okt. 21-en, *Fábián* Peter ez. őrmes-
ter, 1908 okt. 5-en, *Talács* István II. örsvezető 1908
okt. 6-an, *Fish* János ez. örsvezető 1908 okt. 24-en,
Czollner Lajos ez. őrmester 1908 okt. 6-an, *K. Nagy*
Pál esendör ez. örsvezető 1908 okt. 6-an és *Tol* Gyula
II. ez. őrmester 1908 okt. 22-en; végül

A m. kir. VIII. sz. esendörkerület állományában:

Rajka József örsvezető 1908 márcz. 12-en, *Körmendi*
Elek örsvezető 1908 apr. 23-an, *László* Mihály örs-
vezető 1908 május 8-an, *Kálmár* András örsvezető 1908
aug. 25-en, *Gyurma* István örsvezető 1908 jan. 9-en,
Zoupa Sándor örsvezető 1908 jan. 27-en, *Cseh* János
örsvezető 1908 máj. 15-en, *Grósz* Vilmos ez. örsvezető
1908 apr. 1-en, *Székely* Gerzon örsvezető 1906 decz.
12-en és *Huzó* János ez. örsvezető 1907 nov. 4-en.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VIII. számu esendörkerület állományában:
Lakatos Peter és *Szigeti* Ferencz esendörök.

Jelvénypótdíj.

Talács Ernő, VI. számu esendörkerületbeli esendör
ez. örsvezető részére a m. kir. honvédelmi minister
urnak 1908 szept. 10-én 89316/16. szám alatt kelt
rendelete alapján, a napi 32 fillerből álló jelvénypót-
díj 1908 október 1-étől kezdődőleg folyósított.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VIII. számu esendörkerület állományában:
Polgár József esendör 3 drb. 10 koronás aranyból
álló lovaglási jutalomdíjban részesített.

PÁLYAZATOK.

Egy-egy iskolaszolgái állás a budapesti X. ker. listviselő-
telepi áll. főgimnáziumnál és a verseczi áll. főreáliskolánál. Fi-
zetés pótlékkal 700, illetve 600 korona. Természetbeni lakás.
Magyar nyelv szóban és írásban. A vallás- és közoktatásügyi
miniszteriumhoz címzett kérvények a fenti intézetek igazgató-
ságához 1908. évi okt. 30-ig nyújtandók be.

Egy irtóki állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlé-
kkal 1400 korona. Lakpénz 600 kor. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi
nov. hó 1-ig.

Három központi irtóki állás Temes vármegye törvényható-
ságánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Négy
középiskolai osztály. Temes vármegye főispánjához címzett
kérvények szolgálati uton Temes vármegyeispánjához 1908.
évi nov. hó 10-ig.

Egy hivatalozgái állás a turóczi szentmártoni kir. járás-
bírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 100 korona.
Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Kérvények a besztercebányai kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi nov. hó 12-ig.

Egy hivatalozgái állás a m. kir. Curianál. Fizetés pótlék-
kal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona, esetleg termé-
szetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban
és írásban. Kérvények a m. kir. Curia elnökségéhez 1908. évi
november hó 14-ig.

Több ideiglenes minőségű posta- és távirádszolgái állás a
budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, sop-
roni, temesvári és zágrábi posta- és távirádszolgátságnál. Fi-
zetés pótlékkal Budapesten 800, a többi állomáshelyeken 700 ko-
rona. Törvényszerű lakpénzpótlékkal. Természetbeni ruházat, 20
korona jábhelletmény. Kérvények az illető posta- és távirá-
igazgatóságokhoz 1908. évi október 30-ig.

Egy irtóki állás a királyhelmetzi királyi járásbírósnál.
Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar
nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi
vizsga. Kérvények a sátoralja-njhelyi kir. törvényszék elnöké-
hez 1908. évi nov. 2-ig.

Egy irtóki állás a nagykovácsi kir. járásbírósnál. Fizetés
pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv
szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Három havi
próbaszolgálat. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kecskeméti
kir. törvényszék elnökéhez 1908. nov. 5-ig.

Egy irtóki állás a makói kir. járásbírósnál. Fizetés pótlék-
kal 1400 korona. Lakpénz 360 kor. Magyar nyelv szóban és írás-
ban. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat.
Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szegedi kir. törvényszék elnöké-
hez 1908. évi nov. 2-ig.

Egy irtóki állás az újvidéki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlé-
kkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona, esetleg természetbeni
lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály.
Telekkönyvi vizsga. Német és szerb nyelvismeret. Kérvé-
nyek az újvidéki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi nov. 4-ig.

Egy irtóki állás a fehérgyarmati kir. járásbírósnál. Fi-
zetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 kor. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi október hó 29-ig.

Kilencz hivatalozgái állás a m. kir. határrendőrségnél. Fi-
zetés 600 korona. Törvényszerű lakpénz. Ruhailletmény 120 ko-
rona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szolgálati
uton a m. kir. belügyminiszteriumhoz 1908. évi nov. hó 5-ig.

**Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, eziterák,**

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Üzleti olcsónak a legújabbak.

Vadászfegyverek

széles, golyós lövegcsék, revolverek,
solti, látiéhi, weiperi hirtörő gyanta.

Elek és Társa

Budapest, Károly-körút 10.

ingyen kopos árjegyzék.

**Hegedűk, forgatható és önműködő
bangszeret.**

Valódi francia eszénházi látoóvok.

Görszke trieder Bino kkk.

Kényelmes

havi részletfizetésre.